

## מבחן זני פול לתעשייה - 2001

גלי שי - שה"מ  
עזרא יסעור - מו"פ צפון

### מבוא:

במסגרת חפוש גדולי שדה וירקות והתאמתם לתנאי הגידול בגליל העליון נבחנו ב- 1999 מספר זני פול במסגרת נסוי הקדמי. במסגרת זו נמצא שקיים פוטנציאל לגידול פול- כולל התעניינות של מפעלים תעשייתיים בתוצרת. בשנת 2000 נערך מבחן זנים מסודר ומתוצאותיו נראה שיש מקום להמשיך בבחינת הגידול לכוון של זנים לתעשייה ולנסות למצוא זנים העונים לביקושי התעשייה. מטרת הנסוי- מציאת גידול תעשייה נוסף מתאים לעמק החולה - עם תצרוכת מים נמוכה. לשם כך נערך שוב מבחן מסודר של זני פול, לאחר התייעצות עם מומחים לנושא, כולל בדיקה של התאמה לתעשיית המזון. הנסוי התקיים במוקד המחקרים בכבול.

### שיטות והמרים:

במוקד המחקרים בכבול נזרעו 5 זני פול ב- 5 חזרות באקראיות גמורה. 4 זנים מיובאים וזן אחד סופק ע"י ד"ר ברוך רטיג ממכון וולקני.

### הזנים:

METISA  
STATISA  
MEDES  
LISTRA  
זן מקומי

כל זן נזרע ב- 5 חזרות באורך 12 מטר ורוחב ערוגה. 15 זרעים למטר שורה. בגל עכובים בהשגת הזרעים נזרע הנסוי מאוחר בהרבה מהתאריך הרצוי.

זריעה- 21.1.01

הצצה - 18.2.01

תחילת הגידול היתה יפה ובוצעו מעקבים על הצצה, התפתחות ופריחה בכל הזנים נספרו בממוצע 12 צמחים למטר שורה. הזן המקומי הציץ מהר ואחיד - יותר משאר הזנים.

### תאריכי פריחה:

#### רגישות לחילדון

רגיש	21.3	METISA
בינוני	23.3	STATISA
בינוני	23.3	MEDES
רגיש	23.3	LISTRA
רגיש	30.3	זן מקומי

בחודש אפריל נתקף הגידול קשות בחילדון ופעולות ההדברה לא הצליחו לפתור את הבעיה. בנוסף- רוח סערה ב- 1.5.01 חיסלה סופית את סיכויי הנסוי.

ב- 6.5.01 נקטפו תרמילים שנשארו תקינים ונלקחו למעבדות מילוטל להערכת איכות לתעשייה.

### תוצאות:

זן	גודל תרמיל ס"מ	גודל גרגיר- מ"מ	צבע לפני בישול	צבע אחרי בישול	כמות גרגרים בתרמיל	הערות
METISA	4-10	10-22	בהיר	ירוק בהיר	1-3	גרגרים לא אחידים ונגועים
STATISA	8-10	17 - מארך	בהיר	בהיר	2-4	גרגרים לא אחידים ונגועים
MEDES	8-13	18-22	בהיר	ירוק בהיר	לא מפותח	2 צבעים אחרי בישול
LISTRA	4-9.5	14-18 ירחי	בהיר	ירוק בהיר מאד	2-4	מאד לא אחיד-ונגוע
מקומי	6-9	14-18	ירוק כהה	ירוק אפור	2-4	צבע לא אחיד אחרי בישול

הערות המעבדה: הזן המקומי מעניין מאד. צריך לפתור את בעיית שני הצבעים אחרי הבישול.

צריך לנסות בהפשרה - אחרי הקפאה - מה התוצאות

### סיכום:

הנסוי נכשל כתוצאה מחילדון קשה ורוח סערה. המסקנות שניתן להוציא: רצוי להמשיך בנסוי שנה נוספת ואחרונה עם הזן המקומי ואולי זן אחד נוסף- ובכך לסכם האם יש בגידול פוטנציאל ממשי כגידול לתעשייה.

תודתנו על העזרה הרבה בבצוע הנסוי: לד"ר ברוך רטיג, לישי רוטר מחברת "הדסים", ולאברום מ"מילוטל".